

בס"ד. שיחת ש"פ וישלח, י"ט כסלו, ה'תשל"ג.

בלתי מוגה

כ"ק אדמו"ר שליט"א קידש על היין.

א. בנוגע לכללות ענין הנס — יש ענין שהוא בשהו בכל הענינים שנקראים בשם "נס", ויש גם ענין מיוחד בכל נס שבו חלוק הוא מכל שאר הנסים.

ובנוגע לענין המיוחד של הנס די"ט כסלו, הנה ע"פ מ"ש רבינו הזקן באגרת הידועה: ש"הפלה ה' והגדיל לעשות בארץ" (וחוזר וכופל לשון זה ג"פ²), מובן, שהענין המיוחד שבנס זה — שהי' באופן ד"לעשות בארץ".

ובכללות — הרי זה החילוק בין פורים לחנוכה: נס חנוכה הי' בביהמ"ק, ובביהמ"ק גופא — לא בחצר או בעזרה, אלא בהיכל, ולאח"ז נתפרסם הנס בקרב הארץ, גם אצל אינם-יהודים; משא"כ נס פורים אירע לכתחילה בקרב הארץ, בין אוה"ע — בקכ"ז מדינות מלכות אחשוורוש. ועד"ז בנוגע לי"ט כסלו — שמלכתחילה אירע הנס בין הגוים, כפי שמדגיש רבינו הזקן: "לעשות בארץ", ולאח"ז נתפרסם גם בין בני"י — שזהו כללות הענין ד"יפוצו מעינותיך חוצה" שהתחיל בעיקר לאחרי פטרבורג³.

ב. אמנם, כללות הצורך בענין של נס הוא כאשר יש הנהגה שלמטה מן הטבע, שלכן יש צורך בענין שלמעלה מן הטבע, שזהו ענין הנס.

וכידוע פירוש הבעש"ט⁴ על הפסוק: "עת צרה היא ליעקב וממנה יושע", שדוקא כשנמצאים ב"עת צרה", שזהו הקצה התחתון, אזי "ממנה יושע", שעיי"ז באים לקצה העליון, ועד שבאים לדרגא נעלית יותר מכמו שהי' לולי ה"עת צרה".

וכפי שרואים בנוגע לי"ט כסלו — שדוקא עיי"ז שהי' המאסר

(1) אג"ק שלו ע' רל. וש"נ.

(2) ראה גם שיחת י"ט כסלו תשל"א ס"ג

(ת"מ חס"ב ע' 307). וש"נ.

(4) ראה כש"ט בהוספות ס"ט ואילך. וש"נ.

(3) ראה שיחת י"ט כסלו תרס"ח (סה"ש

(5) ירמי' ל, ז.

תורת שלום ס"ע 112 ואילך).

ולאח"ז הגאולה, הנה לא זו בלבד שלא נחסר בענין דהפצת המעיינות חוצה, אלא אדרבה, אז התחיל עיקר הענין דהפצת המעיינות חוצה הרבה יותר מכמו שהי' לפנ"ז, והיינו, שאע"פ שגם לפני פטרבורג למדו חסידות, אין זה מגיע לגודל ההרחבה ועד להפצה חוצה שנעשית דוקא לאחרי פטרבורג, כי, דוקא עי"ז שהי' "עת צרה", הנה "ממנה יושע" באופן נעלה יותר מכמו שהי' לפנ"ז; ומובן שהוספה זו צריכה להיות לכל לראש בהמקור כו', ולאח"ז נמשך גם ב"חוצה".

ג. וההוראה מזה — ככל ענין בתורה, מלשון הוראה⁶, וכתורת הבעש"ט⁷ שכל דבר הוא בהשגחה פרטית, ולכן, כששומע דבר מסויים, בודאי יש בזה הוראה בעבודתו:

היצר שהוא היפך הטוב — בא לפעמים בטענה⁸: אם רצונו של הקב"ה שע"י עבודתו יתעלה תמיד בעילוי אחר עליו — למה מעמיד בפניו קשיים שעל ידם נופל למטה?!

והמענה על זה — שאדרבה: כדי שיתקיים רצונו של הקב"ה שיתעלה למעלה יותר, הרי זה דוקא עי"ז שיש תחילה ענין של ירידה, ולאח"ז יוכל להתעלות למעלה ביותר.

והענין בזה — שכל זמן שאדם הולך ע"פ סדר, אינו יכול להתעלות למעלה יותר, כיון שנמצא ב"מיצר" שלו; וכדי לצאת מה"מיצר" שלו, יש צורך בכחות נעלים יותר, שנמשכים ומתגלים ע"י הקדמת הירידה ד"עת צרה", שדוקא "ממנה יושע".

וזוהי כללות ההוראה שלמדים מי"ט כסלו בהתבוננות קלה במבט ראשון — שכאשר יהודי רואה שענין מסויים בא באופן של קשיים, עליו לדעת שדוקא עי"ז יכול להגיע למעלה יותר.

וזוהי גם ההוראה בנוגע להפצת המעיינות חוצה:

יש מי שטוען, שאם רצונו של הקב"ה שיעסוק בהפצת המעיינות חוצה, למה היתה כזאת מלפניו ית' שיהיו לו קשיים בדבר?! ועד"ז טוען מי שנמצא ב"חוצה" — מדוע העמידו הקב"ה שם?!

והמענה על זה — שכל זה הוא מצד הכוונה העליונה, כדי ש"ממנה יושע", והיינו, שדוקא עי"ז שיש לו קשיים כו', ודוקא עי"ז שנמצא ב"חוצה", אזי מגיע לדרגא נעלית יותר. וכמו בנוגע לכללות

(7) ראה כש"ט שם סקע"ט ואילך. סרכ"ג ואילך. וש"נ.

(6) ראה רד"ק לתהלים יט, ת. גו"א ר"פ בראשית (בשם הרד"ק). זח"ג נג, ב.

(8) ראה גם תו"מ חס"ח ע' 62. וש"נ.

ירידת הנשמה בגוף, שהנשמה מצד עצמה "טהורה היא"⁹, וירידתה למטה היא בכדי שעי"ז תגיע לדרגא נעלית יותר. ועד"ז בנוגע לירידה של המאסר, שדוקא עי"ז הגיעו לדרגא נעלית יותר.

ד. וכיון שע"י ההתעסקות בהפצת המעיינות חוצה פועלים לשנות גם את ה"חוצה"¹⁰, הרי עי"ז זוכים לקיום היעוד¹¹ "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו",

— וכפי שמביא רש"י על הפסוק¹² "עד אשר אבוא אל אדוני שעירה", "ואימתי ילך, בימי המשיח, שנאמר ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו", והיינו, דכיון שיעקב הוא איש אמת¹³, בודאי יקיים את דבריו, וכבר הכין את הדרך לכך עבור כל בני", החל מהנתינת כח לפעול ולשנות את ה"אל זר אשר בקרבך"¹⁴ —

ואז יקויים גם סיום הכתוב¹¹: "והיתה לה' המלוכה".

וכל זה נעשה ע"י הפצת המעיינות חוצה, שע"ז קא אתי מר¹⁵ — ביאת משיח צדקנו, ובקרוב ממש.

* * *

ה. לאחר שרבינו הזקן מבאר באגרת הנ"ל שהנס די"ט כסלו הי' באופן ש"הפלה ה' והגדיל לעשות בארץ", מוסיף¹⁶, שהגאולה היתה ביום הילולא רבא של רבו המגיד.

ובענין זה יש מעלה מיוחדת בשנה זו — שבה מלאו מאתיים שנה להסתלקותו של הרב המגיד. ובקשר לזה היתה השתדלות מיוחדת להדפיס מחדש את ספריו: אור תורה או רמזי תורה, ולקוטי אמרים — מגיד דבריו ליעקב, אשר, עם היותם שני ספרים בפני עצמם, הרי מצינו שכמה ענינים נמצאים בשני הספרים באותיות שונות אבל באותו תוכן.

וכיון ש"צדיקים דומין לבוראן"¹⁷, הרי כשם שמצינו בנוגע להתחלת עשה"ד בתיבת "אנכי", שזהו ר"ת "אנא נפשי כתבית יהבית"¹⁸,

(9) נוסח ברכות השחר (ברכות ס, ב).
 (10) נזכר גם שהחידוש של תורת החסידות הוא — שמ"חוצה" נעשה "פנים".
 (11) עובדי' בסופו.
 (12) פרשתנו לג, יד.
 (13) ראה גם לקו"ש חכ"ו ריש ע' 8.
 (14) ראה שבת קה, ב.
 (15) אגה"ק דהבעש"ט (כש"ט בתחלתו. ובכ"מ).
 (16) אג"ק שם ע' רלב (נעתק ב"היום יום" יט כסלו).
 (17) ב"ר פס"ז, ח. רות רבה פ"ד, ג. ועוד.
 (18) שבת קה, א (לגירסת הע"י). וראה לקו"ת שלח מת, סע"ד. ובכ"מ.

היינו, שהקב"ה הכניס את עצמותו בתורה — כן הוא גם בנוגע לצדיקים, שהכניסו את עצמותם בתורתם.

וכידוע מאמר כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע¹⁹ קודם הסתלקותו: "הנני הולך השמימה ואת הכתבים הנני משאיר לכם" — שאין כאן שני ענינים (הליכתו השמימה, והשארת הכתבים), אלא ענין אחד, שמכניס את עצמותו בהכתבים, אלא שעכשיו הרי זה באופן שהולך השמימה²⁰.

ומזה מובן, שכאשר לומדים תורתו של הצדיק ומתאחדים עם השכל שבתורה, אזי מתאחדים עם בעל התורה, ומכ"ש בענין של פנימיות התורה, שעיי"ז מתקשרים עם הפנימיות של הצדיק, ובאופן שההתקשרות חודרת בפנימיות.

וכיון שרבינו הזקן מקשר את חג הגאולה שלו עם יום ההילולא של המגיד, הרי מובן שיש קשר ושייכות ביניהם, ויש למצוא זאת בתורתו של המגיד, שעל ידה מתקשרים עמו.

ובתורת המגיד גופא — הנה אף שע"י כל ענין בתורתו מתקשרים עמו, יש חשיבות מיוחדת לענין הראשון שבספרו, דכיון שלא מצינו שכתב הקדמה לספרו, הרי הענין הראשון שבספרו הוא מעין הקדמה שמבארת את התוכן והפנימיות של כל הספר, כדלקמן.

ו. התחלת שני הספרים, אור תורה ולקוטי אמרים, היא: "ארי לא הי' צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם וכו'".

ולהעיר, שגם פירוש רש"י על התורה — אודותיו אומר רבינו הזקן שיש בו "יינה של תורה"²¹ — מתחיל במאמר זה, אלא שבפירוש רש"י הובא התירוץ מדברי המדרש²²: "ומה טעם פתח בבראשית, משום כח²³ מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים וכו'", "בראשית — בשביל ישראל שנקראו ראשית"; ואילו בתורת המגיד הובא התירוץ ממדרש אחר, וז"ל:

"ולמה גילה להם מעשה בראשית, מפני שאמרו נעשה ונשמע"²⁴, ומבאר, ש"צמצם הש"י כביכול את בהירותו כדמיון אב המצמצם את שכלו ומדבר דברי קטנות בשביל בנו הקטן וכו'".

(22) ראה לקו"ש ח"כ בתחלתו. וש"נ.

(23) תהלים קיא, ו.

(24) ראה שהש"ר פ"א, ד.

(19) אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' קיג.

(20) ראה גם תר"מ חס"ז ע' 430. וש"נ.

(21) ראה סה"ש תרצ"ו ע' 137. תרצ"ז

ס"ע 197 (נעתק ב"היום יום" כט שבט).

ז. וצריך להבין:

מדוע לא מביא המגיד דברי המדרש שמביא רש"י (אלא מביא מדרש אחר) — הרי דברי המגיד שהקב"ה צמצם כביכול את בהירותו כדמיון אב המצמצם את שכלו בשביל בנו הקטן, יכולים להתפרש גם בדברי המדרש שמביא רש"י, כיון ש"נחלת גוים" אין לה תפיסת מקום כלל אצל הקב"ה, ונתינתה לישראל היא כדמיון אב המצמצם את שכלו בשביל בנו הקטן?

אך הענין הוא — שזהו מצד כללות החילוק שבין פירוש רש"י, פשוטו של מקרא, לתורת המגיד, פנימיות התורה:

בפירוש רש"י, שענינו פשוטו של מקרא, יש לבאר את הענין כפי שהוא מצד מציאות העולם, שבו רואים את גדלותו של הקב"ה — "מה רבו מעשיך ה'"²⁵ ו"מה גדלו מעשיך ה'"²⁶, וכמבואר בענין "אין ערוך לך ה' אלקינו בעולם הזה וכו'"²⁷; וכיון שארץ ישראל היא "טבור הארץ"²⁸, והעולם כולו הוא מתמצית ארץ ישראל²⁹, לכן מבאר רש"י הענין ד"כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים".

אבל בתורת המגיד, פנימיות התורה, יש לבאר פנימיות הענינים כפי שבנ"י הם למעלה מהעולם (ואילו מציאות העולם היא רק מצד החיצוניות כו'), ולכן מבאר שהטעם שפתח בבראשית הוא מפני שאמרו נעשה ונשמע, שזהו ענין הקשור עם מ"ת שלמעלה מהעולם; אלא שהחידוש של "בראשית" הוא — לא הדגשת מעלת הרוחניות של בנ"י, אלא אדרבה: הדגשת מעלת ענין המעשה, "נעשה" ואח"כ "נשמע", שדוקא עי"ז באים לעילוי גדול יותר.

ח. והענין בזה:

לכאורה אינו מובן מהו הצורך בהקדמת נעשה לנשמע — הרי גם "נשמע" קודם ל"נעשה" הוא סדר בעבודה, ואדרבה: קדושה דורשת סדר דוקא³⁰, וע"פ הסדר צריך להיות תחילה "נשמע" ואח"כ "נעשה", שזהו סדר העבודה ע"פ טעם ודעת.

עד, א. וראה גם שערי זהר לר"ה כג, א. יומא נד, ב. וש"נ.

(29) ראה תענית יו"ד, רע"א.
(30) ראה גם תו"מ ח"ב ע' 156. ח"ג ס"ע 344. וש"נ.

(25) שם קד, כד.

(26) שם צב, ו.

(27) ראה התחלת וסיום ד"ה אין ערוך תרצ"ד (סה"מ תשי"א ע' 107 ואילך). ובכ"מ.
(28) יחזקאל לח, יב וברד"ק. וראה תנחומא קדושים יו"ד. פרש"י ורשב"ם ב"ב

וכפי שמצינו בגמרא³¹ שהצדוקי טען לרבא "עמא פזיזא דקדמיתו פומייכו לאודנייכו .. ברישא איבעיא לכו למשמע אי מציתו קבליתו וכו'", ועל זה השיב לו רבא: "אנן .. כתיב בן תומת³² ישרים תנחם", אבל לא שלל את דבריו שבנ"י הם "עמא פזיזא", ומזה מובן שהקדמת נעשה לנשמע היא אכן ענין של פזיזות, כיון שע"פ טעם ודעת (כפי שמתחייב מצד "לב חכם לימינו"³³, דקאי על נפש האלקית) הסדר הוא שתחילה צריך להיות "נשמע" ואח"כ "נעשה", שכן, כדי לקבל את התורה יש צורך בהבנה והשגה דוקא.

אך הענין הוא — שכל זה הוא סדר הבריאה מצד עצמה, אבל התכלית בזה אינה אלא כדי שיהודי יצא מהגבלותיו ויעמוד בתנועה שלמעלה מסדר, שזהו"ע הקדמת נעשה לנשמע.

וזהו תוכן תורת המגיד — פנימיות התורה, שמגלה את הפנימיות שבכל דבר — שפנימיות הכוונה בבריאת העולם היא שיהודי יגלה את הפנימיות שלו, ועי"ז נשלמת פנימיות הכוונה העליונה.

ט. ועדיין צריך להבין:

כיון שעיקר המכוון הוא שיהודי צריך לעמוד בתנועה של ביטול — למה מבטאים זאת בלשון "נעשה", שמורה על העדר הביטול, כיון שעומד בתנועה של עשי'?

אך הענין הוא — שהביטול הוא לעמוד בתנועה של עשי' (נעשה ונשמע), ודוקא עי"ז מגיע לתכלית העילוי (ע"ד המדובר לעיל בענין "עת צרה היא ליעקב וממנה יושע").

ויש לומר בדרך אפשר שזהו הקישור של תורת המגיד עם פירוש רש"י — שהביטול דהקדמת נעשה לנשמע כולל גם את ענין העשי' והפעולה בעולם, שזהו תוכן הענין ד"לתת להם נחלת גוים", כך, שתורת המגיד ופירוש רש"י הם ענין אחד, אלא שפירוש רש"י הוא בחיצוניות הענינים, ותורת המגיד היא בפנימיות הענינים, אבל כדי להגיע לפנימיות הענינים צריכים לעמוד בתנועה של עשי' בעולם, ולהכיר ("דערהעין") את העילוי שבהקדמת נעשה לנשמע, שזהו סדר העבודה באופן שלמעלה מטעם ודעת.

י. וההוראה מזה:

33 קהלת יו"ד, ב.

31 שבת פח, סע"א ואילך.

32 משלי יא, ג.

ישנם הטוענים שצריכים לעמוד בתנועה של התבודדות מהעולם, ולהתנזר מעניני העולם כו'. אבל כשעומדים במעמד ומצב כזה, הנה בשעה שצריכים לעסוק בעניני העולם, לא יכולים להתמודד עמהם כו', ואז נעשית עבודתו באופן שלא ניכרת פעולתה כו'.

ובכן³⁴: לא זו הדרך, אלא אדרבה: יהודי צריך להתעסק עם עניני העולם, שזהו תוכן הענין ד"לתת להם נחלת גוים"; אלא שההתעסקות בעניני העולם אינה מצד התאוה כו', שאז הוא למטה מהעולם ומקבל השפעה ממנו, אלא אדרבה — באופן ש"כל מעשיך יהיו לשם שמים"³⁵, ו"בכל דרכיך דעהו"³⁶, וכמ"ש הרמב"ם³⁷ "כשם שהחכם ניכר בחכמתו . . . כך צריך שיהי' ניכר במעשיו במאכלו ובמשקו וכו'", והיינו, שבכל ענינים אלו ניכר שהוא "חכם" — "איזהו חכם הרואה את הנולד"³⁸, "פיי' שרואה כל דבר איך נולד ונתהוה מאין ליש בדבר ה' כו"³⁹, כמ"ש⁴⁰ "לעולם ה' דברך נצב בשמים", כך, שגם בענינים הגשמיים הוא רואה אלקות.

ולכל לראש צ"ל הענין דהקדמת נעשה לנשמע, ולאחרי ההקדמה ד"נעשה" צ"ל גם ההבנה וההשגה בשכלו כו', ועיי' נעשית אצלו הרחבה בכל הענינים, החל מעניני התומ"צ, כולל גם בענין "ואהבת לרעך כמוך"⁴¹, ע"י ההפצה גם ב"חוצה", ועד שפועל הענין ד"ופרצת"⁴², "נחלה בלי מצרים"⁴³.

* * *

יא. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה קטנתי מכל החסדים וגו'.

* * *

יב. הביאור בפירוש רש"י⁴⁴ על הפסוק⁴⁵ "וישב ביום ההוא עשו לדרכו שעירה", "עשו לבדו, וד' מאות איש שהלכו עמו נשטמו מאצלו אחד אחד. והיכן פרע להם הקב"ה, בימי דוד, שנאמר⁴⁶ כי אם ד' מאות איש נער אשר רכבו על הגמלים",

---

בחתלות.	(34) ראה גם תו"מ חמ"ז ע' 61. וש"נ.
(41) קדושים יט, יח.	(35) אבות פ"ב מ"ב.
(42) ויצא כח, יד.	(36) משלי ג, ו.
(43) שבת קיח, סע"א.	(37) הל' דעות רפ"ה.
(44) בקיצור עכ"פ, והשאר — יתפסו לבד.	(38) תמיד לב, א.
(45) פרשתנו לג, טז.	(39) תניא פמ"ג.
(46) שמואל א ל, יז.	(40) תהלים קיט, פט. וראה תניא שעהיה"א

— דלכאורה אינו מובן: מדוע שב עשו לדרכו תיכף "ביום ההוא", ולא המשיך בתחבולותיו להרע ליעקב? ולכן מפרש רש"י שעשו נשאר לבדו, כיון שד' מאות איש שהלכו עמו נשמטו מאצלו (בגלל שהיו יראים לנפשם, כיון שכבר פגעו "כתות של מלאכים" .. שהיו דוחפין .. ואומרים .. הכו הכו .. (עד שהיו אומרים) אחיו של יעקב הוא"*)⁴⁷, ובגלל זה לא הי' יכול עשו לעשות מאומה נגד יעקב, ולכן שב "לדרכו שעירה"⁴⁸.

אמנם, גם הד' מאות איש שנשמטו מאצלו, לא נתבטלה שנאתם ליעקב, כדמוכח מזה שלא התנתקו ממנו כולם ביחד בריש גלי (לעשות היפך רצונו של עשו), אלא רק "נשמטו .. אחד אחד". ומ"מ, כיון שבפועל באה עי"ז טובה ליעקב, שעשו נשאר לבדו ולא הי' יכול להזיקו, לכן קיבלו שכר (לאחרי כמה דורות)⁴⁹ — "פרע להם הקב"ה בימי דוד", באותו אופן, שאע"פ שלחמו נגד דוד⁵⁰ והפסידו במלחמה, מ"מ, ניצלו מהריגה (אלא שלא היתה כאן הצלה נסית, שהרי "רכבו על הגמלים", ולכן היו יכולים לברוח) —

הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס⁵¹ בלקו"ש חל"ה ע' 143

ואילך.

* * *

יג. בנוגע להערות אדמו"ר על הזהר דפרשתנו, מתעכב בהערה

ח"י ע' 111 הערה 19 (מהתוועדות זו).

49) דכיון שהבנים עומדים תחת אבותיהם ויורשים תכונותיהם, יכולים לפרוע להם שכר אבותיהם.

50) ומזה גופא מוכח שבצעם נשאר אנשי עשו, ששונאים ליעקב, ואילו הי' יעקב מסכים להצעת עשו "אציגה נא עמך מן העם אשר אתי" (פרשתנו לג, טו), היו ממשיכים לחפש תחבולות — בסתר — איך להפיק זממם להרע ליעקב, ולכן המשיכו בדורות שלאח"ז להלחם נגד דוד.

ומזה למדים עד כמה אי אפשר לסמוך על גוים, כי, גוי נשאר גוי, ולכן אין מקום להכניסו יחד עם בני, אפילו באופן שישאר סוג מיוחד בפ"ע, ועאכו"כ באופן היותר גרוע — להכניס גוי בין בני ולקרותו יהודי!
51) בשילוב שיחת ש"פ וישלח תשמ"ה.

47) פרש"י פרשתנו שם, ח.

48) הביאור במ"ש "לדרכו שעירה", אף שרק לאח"ז* נאמר "ויקח עשו את נשיו וגו' וילך גו' וישב עשו בהר שעיר" (שם לו, ו-ח), אבל עד אז הי' עיקר מגורו בארץ כנען** — ש"שעיר" לא היתה "ארצו", אלא רק "דרכו", שהי' רגיל לילך שם, דכיון שהי' "איש שדה" (תולדות כה, כז), הי' רגיל גם ב"ארצה שעיר שדה אדום" (ריש פרשתנו) — ראה לקו"ש

* כמה שנים לאחרי שיעקב חזר אל יצחק אביו בארץ כנען, לאחרי ששהה בסוכות י"ח חודש (פרש"י שם, יז).

** וכדמוכח גם מפירוש רש"י על הפסוק (תולדות כז, א) "ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות", "בעשן של אלו" — נשי עשו, כיון שדרו (עם עשו) ביחד עם יצחק, בארץ כנען.

הראשונה⁵² על מאמר הזהר⁵³ בנוגע לדוד המלך שאודותיו נאמר⁵⁴ "חיים שאל ממך", "דלית לי חיים מדילי" כלום.. ומאדם קדמאה הוו שבעין שנין דאתקיים דוד מלכא בעלמא. תו אבהן שבקו לי מחייהון כל חד וחד, אברהם שבק לי וכן יעקב ויוסף וכו'", ולאחרי שמבאר פרטי החשבון, והטעם ש"יצחק לא שבק לי כלום", מסיים: "הא שבעין שנין דשבקו לי לדוד מלכא לאתקיימא בהון, ובהו אתקיים כו'".

ומבאר אאמו"ר: "בהו דוקא, דהיינו בהשנים הללו דוקא אתקיים, ולא בהשנים שניתנו לו מאדה"ר שאמר מקודם, והוא, כי הע' שנה שניתן לו מאדה"ר הוא לצורך בנינה דמל'. .. והע' שנה ששבקו לי אברהם יעקב ויוסף הוא לצורך זיווגא דמל'. .. ועיקר קיומא דהמל' נוקבא הוא בזיווגא דוקא .. כי התכלית דהנוקבא הוא שיהי' לה בעל ותתדבק ותזווג בו ותלד בנים, לכן אמר ובהו דוקא אתקיים דוד".

ועפ"ז יתורץ מדוע חי רק שבעים שנה, ולא ק"מ שנה, אף שקיבל ב"פ שבעים שנה (מאדה"ר ומהאבות) — כיון שב' הענינים של שבעים שנה שקיבל מאדה"ר ומהאבות היו אצלו באותם שבעים שנה.

והנה, גם במאמרי אדמו"ר הצ"צ⁵⁵ ואדמו"ר מהר"ש⁵⁶ נתבאר מה ענין כפל הע' שנים שנתנו לו אדם והאבות, ומדוע לא חי כ"א ע' שנה, דלכאורה הי' צ"ל ימי חייו ק"מ שנה, אבל הביאור שם הוא באופן אחר — שמאדה"ר נמשך לדוד בחי' עצמיות החכמה, ומהאבות נמשך לו בחי' החכמה שבמדות ובחי' המדות עצמם⁵⁷.

ויש לבאר החילוק בין הביאור של אדמו"ר הצ"צ ואדמו"ר מהר"ש לביאור של אאמו"ר, כמדובר כמ"פ שאאמו"ר לא פירש הענינים שסמך שיבינו לבד.

וכמו"כ יש לבאר ענין זה כפי שהוא עכשיו — דכיון ש"דוד מלך ישראל חי וקיים"⁵⁸, היינו, שזהו ענין נצחי שישנו תמיד, וכפי שאומרים זאת בכל חודש בקידוש לבנה, שזהו"ע ששייך לבנ"י, "שהם עתידים להתחדש כמותה"⁵⁹, הרי מובן שענין זה ישנו בעבודת ה' גם עכשיו. וכפי שיתבאר לקמן.

(52) לקוטי לוי"צ לזח"א ריש פרשתנו (ע' קח, סע"ב ואילך).

(56) סה"מ תרכ"ח ע' סב ואילך.

(57) ראה גם תו"מ חמ"ח ע' 395 ואילך.

(58) ר"ה כה, א.

(59) סנהדרין מב, א.

(52) לקוטי לוי"צ לזח"א ריש פרשתנו (ע' קח, סע"ב ואילך).

(53) ח"א פרשתנו קסת, סע"א ואילך.

(54) תהלים כא, ה.

(55) סהמ"צ מצות מינוי מלך פ"ב (דרמ"צ

יד. וכאן המקום להזכיר אודות היהודים שיצאו לאחרונה מן המיצר אל המרחב — מהמקום שבו הי' המאסר של רבינו הזקן כו', ששם היו במעמד ומצב שלא היו יכולים לקיים תומ"צ באופן גלוי, ועתה נמצאים הם במעמד ומצב שיכולים לעשות זאת בגלוי.

ולכן, יחלקו הם "לחיים" לכל הקהל שנמצא כאן, ויעשו זאת גם בשליחותם של היהודים שנמצאים עדיין שם, ועומדים בקרוב לצאת משם — לפעול עבורם, הן בהיותם שם והן לאחרי שיצאו משם, ולשמח אותם, בתוככי כל בני"ב בכל העולם כולו.

ועי"ז יבטלו את כל המדידות וההגבלות של זמן ומקום, ועד שיפעלו את היציאה מגאולה הפרטית לגאולה הכללית, בביאת משיח צדקנו, בקרוב ממש.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן קנקני יי"ש לעולים החדשים לחלק בין המסובים, ואח"כ התחיל לנגן הניגון "והריקותי לכם ברכה"].

* * *

טו. הביאור בהערות אדמו"ר:

ביאור אדמו"ר הצ"צ ואדמו"ר מהר"ש שב' הענינים דשבעים שנה הם מוחין ומדות, וביאור אדמו"ר שהם במלכות גופא, לצורך בנינה וזיווגה, אינם בסתירה זל"ז, אלא ענינם אחד — כי, בשביל בנין וזיווג המלכות יש צורך בהמשכה הן מבחי' המוחין והן מבחי' המדות, כפי שמבאר אדמו"ר ש"רשש ובנין המלכות הוא מחכמה, כמ"ש⁶⁰ בחכמה יסד ארץ .. ולצורך זיווגה היא מקבלת מז"א וכו'".

ובענין זה ש"עיקר קיומה דהמל' .. הוא בזיווגה דוקא .. (ש)תלד בנים", יש גם הוראה לכל אחד מישראל גם עתה — בנוגע לגודל ענין הפעולה על הזולת, שהיא בדוגמת ענין ההולדה, כמבואר בשיחות כ"ק מו"ח אדמו"ר⁶¹ (במענה לשאלה איך מתקשרים אליו⁶²) שהמצוה הראשונה בתורה היא "פרו ורבו"⁶³, שיהודי אחד יעשה עוד יהודי, ועד"ז בנוגע לענין ההתקשרות — עי"ז שעושים עוד חסיד.

וכיון שכללות ענין ההולדה הוא גילוי כח הא"ס בעולם כו'⁶⁴, הרי

(60) משלי ג, יט.

(61) ראה סה"ש תרפ"ד ע' 56. תרפ"ה ע' 60. וש"נ.

(62) בראשית א, כח. (63) תרצ"א ע' 262. תרצ"ו ע' 119. תש"א

ס"ע 45 ואילך. תו"מ — רשימת היומן ע' (64) ראה לקו"ת שה"ש לט, סע"ד ואילך.

רלו. וש"נ. ובכ"מ.

עי"ז נעשה הענין ד"פדה בשלום נפשי"⁶⁵, "כאילו"⁶⁶ פדאני לי ולבני מביין אומות העולם"⁶⁷.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן שירי המזונות להרב יוסף הלוי וויינבערג עבור נשי חב"ד.

לאחרי תפלת מנחה התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן הניגון "ואני אבטח בך"].

---

(67) חסר הסיום (המור"ל).

---

(65) תהלים נה, יט.
(66) ברכות ח, רע"א.